

Õëïðïβçόç ôïõ UFS Journaling óå Ýíá Desktop Õðïëïãέóôϐ

Ìáìρèçò ÊéáãéÛò

manolis@FreeBSD.org

\$FreeBSD: doc/el_GR.ISO8859-7/articles/gjournal-desktop/article.sgml,v 1.6
2009/07/31 06:48:50 manolis Exp \$

ΔιάöïáðéëÛ Äééáéπιάðá © 2008 Ìáìρèçò ÊéáãéÛò

Õï FreeBSD áβíáé Ýíá éáðï ÷ ðñùìÝíï àïðïíéëù óýíáìéï ðïõ FreeBSD Foundation.
ÐïëééÝò áðù ðéð éÝíáéð ϐ ðñÛóáéð íé ìðïβáð ÷ ñçóéïìðïéγíóáé áðù ðïõð éáðáóéáðáóóðÝð ϐ ðïõð
ðùεçðÝð ðïõð áéá íá áéáéñβïïí ðá ðñïóóóðá ðïõð éáðñïγíóáé àïðïíéëÛ óýíáìéá. ¼ðïõ áððÝð
àïðáíβæïíóáé óá áððù ðï éáβíáìí éáé áéá ùóáð áðù áððÝð àíùñβæáé ç ìÛáá ÁíÛðððïçð ðïõ FreeBSD ùðé
áβíáé ðééáíùí íá áβíáé àïðïíéëÛ óýíáìéá, éá ááβðá Ýíá áðù ðá óýíáìéá: “TM” ϐ “®”.

Íá óýóçíá áñ ÷ áβùí ðïõ áéáéÝðáé áðïáðùðçðá journaling, ÷ ñçóéïìðïéãáβ Ýíá áñ ÷ áβï éáðááñáððð (journal ϐ
çìáññéùáéï) óðï ìðïβï áβñïóáé áñ ÷ ééÛ ìé áááñáóÝð ðñéí éáðá ÷ ùñçéγíí óðï éáñíééù óýóçíá áñ ÷ áβùí. Ìá ðñï
ðñùðï áððù ìðñáβ íá áíáóóáééóðáβ ç áéáñáéùðçðá ðïõ óðóððíáðïð áñ ÷ áβùí óçí ðáñβððùóç éáðÛññáðóçð
ρ áðùðñçð áéáéïððð ðçð ðñïðïáïóβáð ðïõ. Ç ÷ ñρç ðïõ journaling áéáóðáéβæáé óçí óðñíéééρ áéáñáéùðçðá
ðïõ óðóððíáðïð áñ ÷ áβùí, áééÛ ááí ìðñáβ íá áéáóóáéβóáé ùðé ááí éá Ý ÷ ìðïá áðβæáé áááñÝíùí óá ìáññùíÝíá
áñ ÷ áβá óá ìðïβá ϐðáí áíá ÷ ñÝíùð óá ÷ ñρç óçí ðñá ðçð éáðÛññáðóçð. Íá ðéáñÝéðçíá ðïõ journaling
áβíáé ç áéá ÷ éóðïðïβçόç ðïõ ÷ ññùìð ðïõ áðáéðáβðáé áéá ðñï Ýéáá ÷ ì ðïõ óðóððíáðïð áñ ÷ áβùí óá ðáñβððùóç
éáéγ ðáññáðéóïγ. Õï óýóçíá áñ ÷ áβùí UFS ðïõ ÷ ñçóéïìðïéãáβáé áðù ðï FreeBSD ááí áéáéÝðáé áééù ðïõ
áíóùíáðùìÝíï journaling. Ûóðùóï, ðï ðéáβóéï éáéðïñáéβï GEOM óðï FreeBSD 7.x ðáñÝ ÷ áé Ýíá íÝï
journal class ðï ìðïβï áβíáé áððρ ðç áðïáðùðçðá, éáé ìÛééóðá áíáíÛñçðá áðù ðï óýóçíá áñ ÷ áβùí ðïõ
÷ ñçóéïìðïéãáβáé. Õðï Ûññéñí áððù áíáðÛæïðïá ðùð ìðñïγíá íá ÷ ñçóéïìðïéãáβáé ðïõ journaling óá Ýíá
ðððééù desktop ìç ÷ Ûíçíá áéá áñááóáá ãñáóáβïð.

1 Äéóááùñϐ

Áí éáé ìé ðáñéóóùðáññé áíðççñáðçðÝð ðïõ ÷ ñçóéïìðïéγíóáé óá ðáñéáÛééïíá ðáñááùáððð áβíáé éáéÛ ðñïóáðáðïÝíñé
áðù ìç-áíáíáññùðð ðáññáðéóïγð, ááí óðïááβíáé ðï βáéï éáé ìá ðï óðïçééïÝíï desktop ìç ÷ Ûíçíá ðï ìðïβï áñβóéáðáé óáá
÷ Ýñéá ðïõ ðáéééγ ÷ ñρçðç. Áððù óðïρèùð ááí ðñïóáðáγáðáé áðù áéáéïðÝð ñáγíáðïð, áñ ÷ ááí áβíáé éáé ìé éβáð ìé
ðáñéðððáéð ðïõ ì éáéùð ðáññáðéóïùð ìðáβéáðáé óá éáíéáóïÝíï ÷ áéñéóïù ðïõ ÷ ñρçðç (éáðÛ éÛéïð ðβáç ðïõ reset
é.á.). Õðéð ðáñéóóùðáññáð áðù áððÝð ðéð ðáñéðððáéð, óá Soft Updates ðïõ ÷ ñçóéïìðïéãáβ ðï óýóçíá áñ ÷ áβùí UFS
ìðñïγí íá ðï ðñïóáðáγóïíïí áñéáðÛ éáéÛ, áí éáé ìáðÛ ðñïñáεçíáðééù ðáññáðéóïù áðáéðáβðáé óðïρèùð Ýéáá ÷ ìð ðïõ
óðóððíáðïð áñ ÷ áβùí, ì ìðïβïð áéùíá éáé ùðáí áβíáðáé óðï ðáñáóéðñéï, áéáñéáβ áñéáðù ÷ ññùí. Õá óðÛéáð

¼οάί αβίάοάέ ÷ñPός οιο journaling οά Υία ογόοζιά αν÷αβύι, αδαέοαβδάέ εÜδιείο αεάγεαηιο ÷ñπιο αέα ία αδιεζεάγυίοάέ οά ααανΥία οιο ζιανηειαβιο εαοάαηαόPοδ (journal). Ι ÷ñπιο οιο αβόειο διο αδιεζεάγυίοάέ οά δηααίαοέεÜ ααανΥία ίαίοΥηαοάέ υο δάνι÷Υαο ααανΥιύι (data provider), απ ι ÷ñπιο οοι ιδιβι αδιεζεάγυίοάέ οι ζιανηευαεί ιμÜαοάέ δάνι÷Υαο ζιανηειαβιο (journal provider). Οα δανβδουός διο οι journaling αβίάοάέ οα ογόοζιά αν÷αβύι οι ιδιβι Υ÷αε Pαζ ααανΥία, ιε αγί δάνι÷αβδ δηΥδαε ία ανβόειοάέ οα αεάοιηαοέΥο εαοάοιPοάέο. Οα δανβδουός ÷ñPόςοδ journaling οα ίΥα εαοÜοιζός, Υ÷αοά οζί αδέειαP ία ÷ñζοείηδιεPοάοα οι βαεί δάνι÷Υα εαε αέα οα ααανΥία εαε αέα οι ζιανηευαεί. Οα εÜεα δανβδουός, ια οζ ÷ñPός οζο αίοιεPοδ gjournal, ιε αγί δάνι÷αβδ οοίαοÜαειοάέ αέα ία αζιείοηαPοίοι οι οαέεευ ογόοζιά αν÷αβύι διο οδιόοζηβαεε journaling. Άέα δανÜααεία:

- ÈΥεάοα ία ÷ñζοείηδιεPοάοα journaling οοι ογόοζιά αν÷αβύι /usr, οι ιδιβι ανβόεαοάέ οοι /dev/ad0s1f (οι ογόοζιά αν÷αβύι δανέΥ÷αε Pαζ ααανΥία).
- ÷αοά εηαοPοάέ εÜδιεί εαίυ ÷ñπι οοι αβόει, οα ιέα εαοÜοιζός οοι /dev/ad0s1g.
- Ια οζί ÷ñPός οζο αίοιεPοδ gjournal, εα αζιείοηαζεαβ ιέα ίΥα οδοεαδP, ζ /dev/ad0s1f.journal, υδιο οι /dev/ad0s1f εα αβίάε ι δάνι÷Υαο ααανΥιύι εαε οι /dev/ad0s1g εα αβίάε ι δάνι÷Υαο ζιανηειαβιο. Ç ίΥα αοδP οδοεαδP εα ÷ñζοείηδιεαβδάέ δεΥι αέα υεαο οεο ηηαοαοβδ διο εα αεοαειγίοάέ οοι ογόοζιά αν÷αβύι.

Ι ÷ñπιο οοι αβόει διο αδαέοαβδάέ αέα οι ζιανηευαεί ηηαηÜοάέ αδυ οζ ÷ñPός οιο οδοοPιαοιο αν÷αβύι, εαε υ÷ε αδυ οι ιΥααειο διο δάνι÷Υαο ααανΥιύι. Άέα δανÜααεία, οα Υία οδοεέυ ιζ÷Υιζία ηηαοαβιο, εα αβίάε ηηεαου ία ÷ñζοείηδιεPοάοα 1 GB αέα οι δάνι÷Υαο ζιανηειαβιο οιο οδοοPιαοιο αν÷αβύι /usr, απ οα Υία ιζ÷Υιζία οι ιδιβι ÷ñζοείηδιεαβδάέ οα ηηαοαοβδ υδιο ιε ααηαοÜο οοι αβόει αβίάε διεγ οδ÷ίΥο εαε ιααÜεαο οα ιΥααειο (δ.÷. αδαηηηαοαβ video) εα ÷ηαεαοαβδά δανέοοιυοανι ÷ñπι. Οα δανβδουός διο ι ÷ñπιο διο Υ÷αε ααοιαοεαβ αέα οι ζιανηευαεί ηηαίοεζεαβ δηεί αβίάε αοίαδP ζ ααηαοP ααανΥιύι οοι εαηιέεευ ογόοζιά αν÷αβύι, οι ογόοζιά εα εαοαηηαγίοάε ια kernel panic.

Οζίαβυός: Οα ιααΥεζ διο δηιοαβηίοάέ απ αέα οι δάνι÷Υαο ζιανηειαβιο, αβίάε αοβεαί ία δηιέαεΥοίοι δηυαεζία οα οδοεεP ÷ñPός ηηαοαβιο (δανέPαζός οοι αεααβέοοι, αδαηηηαοαβ εαείΥηιο, ίαδαηηααυαP διεοιΥοι). Αί υοουοι οι αβαοι οζο ηηαοαοαβ οαο δανέεαίαÜιέε Υιοιζ ÷ñPός οιο οεεζηιγ αβόειο, ιοηηαβδά ία ÷ñζοείηδιεPοάοα οι αευειοει εαίυία αέα οζ ιαααεγδαηζ αοιζοP αίειθεοοα: υεζ ζ ιιPιζ RAM οιο οδοοPιαοιο οαο δηΥδαε ία ÷ñπιαε οοι 30% διο ÷ñπιο διο ζιανηειαβιο. Άέα δανÜααεία, αί οι ογόοζιά οαο Υ÷αε 1 GB RAM, εα δηΥδαε ία αζιείοηαPοάοα ζιανηευαεί ιααΥειοδ δανβδιο 3.3 GB. (ΔιθεαδθεαοεÜοα οι ιΥααειο οζο RAM ια οι 3.3 αέα ία ηηαβδά οι ιΥααειο διο ζιανηειαβιο.)

Άέα δανέοοιυοανο δεζηοιηηαο ο÷αοεεÜ ια οι journaling, δανηεαειγία αεααÜοοα οζ οαεβαά manual διο gjournal(8).

3 ΑPιαοά ΕαοÜ οζί ΑεεαοÜοοάός οιο FreeBSD

3.1 ΑΥοιαός ×ñπιο οοι Αβόει αέα οι Journaling

ΐα οδοεέυ desktop ιζ÷Υιζία, Υ÷αε οοιPευδ Υία οεεζηιγ αβόει οοι ιδιβι αδιεζεάγυίοάέ ουοι οι αεοιοηηαεέυ υοι εαε οα ααανΥία οιο ÷ñPός. ΟοιPευδ, ιε δηηαδεεαηΥιαο εαοάοιPοάέο διο αζιείοηηαγίοάέ αδυ οι **sysinstall** αβίάε δανβδιο ουοδΥο: ΐα desktop ιζ÷Υιζία ααι ÷ηαεÜαοάέ ιααÜεζ εαοÜοιζός /var, απ οι ιαααεγδαηι ιΥηιο διο αεάγεαηιο ÷ñπιο αδιηααοάέ οοι /usr, αοιγ οοιοδ οδιεαοάευαοιο διο αδιεζεάγυίοάέ οα ααανΥία οιο ÷ñPός εαε αβηίοάέ εαε ιε ααεαοαοÜοάέο οιο ειαεοιέειγ.

×ñζοείηδιεPιαο οεο δηηαδεεαηΥιαο εαοάοιPοάέο (αοδΥο διο αζιείοηηααβ ι αδαηηηαοαοPοδ **Disklabel** υοαί δεΥοαοα οι **A**), ααι ιΥιαε εαευειο αεάγεαηιο ÷ñπιο. Υοουοι εÜεα εαοÜοιζός οζοι ιδιβα εΥεαοα ία ÷ñζοείηδιεPοάοα journaling,

GEOM_JOURNAL: Journal ad0s1d consistent.

Αυτό το σύστημα ομαδοποιεί τα δεδομένα του journal(8) σε ομάδες δεδομένων που ονομάζονται blocks. Τα blocks είναι ομαδοποιημένα με βάση το μέγεθος και την προτεραιότητα.

4.2 Χρήση του Journaling στο FreeBSD

Αν θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα journaling στο FreeBSD, τότε πρέπει να έχουμε εγκαταστήσει το `geom_journal` και να έχουμε δημιουργήσει το `geom` στο `ad0s1d`. Για να δημιουργήσουμε το `geom` στο `ad0s1d`, πρέπει να έχουμε εγκαταστήσει το `geom` και να έχουμε δημιουργήσει το `geom` στο `ad0s1d`.

```
# geom_journal label ad0s1d
```

Οι πληροφορίες σχετικά με το `geom` στο `ad0s1d` είναι 1 GB. Η διαμόρφωση του `geom` στο `ad0s1d` γίνεται με την εντολή `geom_journal`. Η εντολή `geom_journal` μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δημιουργηθεί το `geom` στο `ad0s1d` με μέγεθος 1 GB.

Αν θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα journaling στο FreeBSD, τότε πρέπει να έχουμε εγκαταστήσει το `geom_journal` και να έχουμε δημιουργήσει το `geom` στο `ad0s1d`.

```
# geom_journal label -s 2G ad0s1d
```

Η διαμόρφωση του `geom` στο `ad0s1d` γίνεται με την εντολή `geom_journal`. Η εντολή `geom_journal` μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δημιουργηθεί το `geom` στο `ad0s1d` με μέγεθος 2 GB.

```
# newfs -J /dev/ad0s1d.journal
```

4.3 Ρύθμιση του Journaling στο FreeBSD

Αν θέλουμε να ρυθμίσουμε το journaling στο FreeBSD, τότε πρέπει να έχουμε εγκαταστήσει το `geom_journal` και να έχουμε δημιουργήσει το `geom` στο `ad0s1d`.

```
options UFS_GJOURNAL # Ομαδοποίηση: η ομάδα δεδομένων ονομάζεται GENERIC
```

```
options GEOM_JOURNAL # Είναι ενεργή η διαμόρφωση του geom στο ad0s1d
```

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το `geom` στο `ad0s1d`, δείτε το `geom` στο `ad0s1d`.

Για να ρυθμίσουμε το journaling στο FreeBSD, τότε πρέπει να έχουμε εγκαταστήσει το `geom_journal` και να έχουμε δημιουργήσει το `geom` στο `ad0s1d`.

5 Αίόειάοϐδός ΔñĩäēçìÛòùì

Οϊ άέυειϋέι οϊΔια έάέϋδδάέ οδ÷íΥδ άñυδϐοάέδ ο÷άοέέÛ ιά δñĩäēçìäóä δϊο ιδñĩάβδä ιά οδĩάιδϐοάδä οδçí οέιδϊβζός οϊϋ journaling.

1. ΈάδÛ οç äέÛñēäéä Υίδĩçδ ÷ñϐόςδ οϊϋ äβέεϊϋ, οϊ όγόδçιά ιϋδ οδäĩάδÛäέ ιä kernel panic. ΟδÛñ÷äέ δäñβδδουός äδδù ιά ο÷äδβæäδäέ ιä οϊ journaling;

Άβĩäé δέέäíϋ οϊ çĩäñĩēüäéí ιä ääĩβæäé δñēí δñĩēÛäĩοϊ δä δñĩçäĩγĩäĩä ääññΥĩä οϊϋ ιä ιäδäöäñēĩγĩä οδĩ όγόδçιά äñ÷äβùì. Έä δñΥδäé ιä εοιÛοδä υέέ οϊ ιΥääēϊδ οϊϋ çĩäñĩēĩäβĩϋ ääĩ äĩäñδÛδäé äδù οϊ ιΥääēϊδ οϊϋ δäñĩ÷Υä ääññΥĩϋ, äέέÛ äδù οϊ οüñδĩ äñäóδβäδ οϊϋ. Äí ç äñäóδçñēüδçδä δϊο äβέεϊϋ οäδ äβĩäé δϐçēϐ, éä ÷ñäéäóδäβδä ιäääéγδäñĩ ιΥääēϊδ äéä οçí éäδÛδĩçόςδ οϊϋ çĩäñĩēĩäβĩϋ. Ääβδää οç ο÷äδέέϐ οçĩäβùδόςδ οçí äíϋδçδä Έäδäáϋçόςδ οϊϋ Journaling.

2. çäĩä éÛδĩēĩ éÛēϊδ οδέδ ñδēĩβδäéδ, éäé ääĩ ιδñĩϐ δēΥĩĩ ιä ιäéēĩϐού éäĩĩééÛ οϊ όγόδçιά ιϋδ. ΟδÛñ÷äέ δñυδϊδ ιä οϊ äéĩñēϐù;

Δέέäíϋ ιä÷Ûδäδä ιä δñĩϋέΥδäδä (ϐ Υ÷äδä éÛĩäé éÛēϊδ) οçí éäδä÷ñççόςδ οδĩ /boot/loader.conf, ϐ βδùδ οδÛñ÷äέ éÛēϊδ οδĩ äñ÷äβĩ /etc/fstab. Óä éÛēç äδδÛ οδĩϐεùδ äéĩñēϐĩĩδäé äγέĩéä. ΔέΥδää **Enter** äéä ιä ιäééĩϐοäδä οϊ δñĩäδééäñΥĩĩ éΥέεοϊδ éäéδĩδñäβäδ äíϋδ ÷ñϐόςδ. ΙäδÛ äĩδĩδβδää οçí δçäϐ οϊϋ δñĩäēçìäδĩδ:

```
# cat /boot/loader.conf
```

Äí éäβδäé ϐ οδÛñ÷äέ éÛēϊδ οδçí éäδä÷ñççόςδ geom_journal_load, ιé äĩδβδäé÷äδ οδóéäöΥδ ääĩ äçĩēĩδñäĩγĩδäé éäí. Ιδñĩäβδää ιä οĩñδϐοäδä οϊ Ûñēñüä ÷äéñĩēβĩçδä, ιä δñĩδäñδϐοäδä üéäδ οέδ éäδäδĩϐοäéδ, éäé ιä οδĩä÷βδäδä ιä οçí éäĩĩééϐ äéēβĩçόςδ:

```
# gjournal load
```

```
GEOM_JOURNAL: Journal 2948326772: ad0s1g contains journal.
GEOM_JOURNAL: Journal 3193218002: ad0s1h contains journal.
GEOM_JOURNAL: Journal 3193218002: ad0s1d contains data.
GEOM_JOURNAL: Journal ad0s1d clean.
GEOM_JOURNAL: Journal 2948326772: ad0s1f contains data.
GEOM_JOURNAL: Journal ad0s1f clean.
```

```
# mount -a
# exit
(ç äéēβĩçόςδ οδĩä÷βæäδäé)
```

Äí υέδùδĩ ç éäδä÷ñççόςδ äδδϐ äβĩäé ουέδδϐ, ñβĩδä ιéä ιäδέÛ οδĩ äñ÷äβĩ /etc/fstab. Οϊ δέĩ δέέäíϋ äβĩäé ιä äñäβδää üδé éÛδĩéä éäδä÷ñççόςδ éäβδäé, ϐ äβĩäé éÛēϊδ. Óδçí δäñβδδουόςδ äδδϐ, δñĩδäñδϐοäδä ÷äéñĩēβĩçδä üéäδ οέδ éäδäδĩϐοäéδ éäé οδĩä÷βδäδä οçí äéēβĩçόςδ éäĩĩééÛ.

3. Ιδñĩϐ ιä éäδäñäϐούδ οϊ journaling éäé ιä äδέοδñΥòυδ οδĩ éäĩĩééü όγόδçιά äñ÷äβùì ιä δä Soft Updates;

ÄΥääéä. ×ñçóéĩδĩēϐοää οçí äέυειϋέç äéääééäóβä ç ιδĩβä äĩäéñäβ οέδ äééäāΥδ. Ιδñĩäβδää Υδäéδä ιä ÷ñçóéĩδĩēϐοäää οέδ éäδäδĩϐοäéδ δùì çĩäñĩēĩäβùì äéä Ûéēĩ οéĩδù, äöüοĩĩ οϊ äδέέδĩäβδää.

ÄéóΥéäδää ùδ root éäé ιäδääääβδää öä éäδÛδδäόςδ äíϋδ ÷ñϐόςδ:

```
# shutdown now
```

Απενεργοποιώντας το journaling:

```
# umount /usr /var
```

Οπότε η κατάσταση είναι:

```
# gjournal sync
```

Οπότε η κατάσταση είναι:

```
# gjournal stop ad0s1d.journal
# gjournal stop ad0s1f.journal
```

Αφαιρώνοντας τα metadata του journaling από το σύστημα:

```
# gjournal clear ad0s1d
# gjournal clear ad0s1f
# gjournal clear ad0s1g
# gjournal clear ad0s1h
```

Απενεργοποιώντας το journaling, είναι επίσης δυνατό να απενεργοποιηθούν οι Soft Updates:

```
# tunefs -J disable -n enable ad0s1d
```

```
tunefs: gjournal cleared
tunefs: soft updates set
```

```
# tunefs -J disable -n enable ad0s1f
```

```
tunefs: gjournal cleared
tunefs: soft updates set
```

Επανεγκαθιστώντας το σύστημα:

```
# mount -o rw /dev/ad0s1d /var
# mount -o rw /dev/ad0s1f /usr
```

Αφαιρώνοντας τα δεδομένα από το /etc/fstab είναι απαραίτητο να αφαιρεθούν οι παρακάτω γραμμές:

```
/dev/ad0s1f    /usr          ufs    rw    2    2
/dev/ad0s1d    /var          ufs    rw    2    2
```

Επίσης, αφαιρώνοντας τα δεδομένα από το /boot/loader.conf, είναι επίσης απαραίτητο να αφαιρεθούν οι παρακάτω γραμμές από το geom_journal είναι απαραίτητο να αφαιρεθούν οι παρακάτω γραμμές:

6 Απενεργοποίηση Journaling

Οι λειτουργίες απενεργοποίησης του journaling στο FreeBSD, είναι επίσης δυνατό να απενεργοποιηθούν οι Soft Updates. Αυτό γίνεται αφαιρώνοντας τα δεδομένα από το /etc/fstab και το /boot/loader.conf.

- ÕðÛñ÷ãé Ýía íÝï ðïðïá ãéá ðï journaling (http://www.FreeBSD.org/doc/e1_GR.ISO8859-7/books/handbook/geom-gjournal.html) óðï Åã÷ãéñßáéï ðïð FreeBSD.
- ÁððP ç äçïïóßãðóç (<http://lists.freebsd.org/pipermail/freebsd-current/2006-June/064043.html>) óðç ëßóðá freebsd-current (<http://lists.FreeBSD.org/mailman/listinfo/freebsd-current>) áðü ðïï äçïéïðñäü ðïð gjournal(8), Pawel Jakub Dawidek <pjd@FreeBSD.org>.
- ÁððP ç äçïïóßãðóç (<http://lists.freebsd.org/pipermail/freebsd-questions/2008-April/173501.html>) óðç ëßóðá freebsd-questions (<http://lists.FreeBSD.org/mailman/listinfo/freebsd-questions>) áðü ðïï Ivan Voras <ivoras@FreeBSD.org>.
- Ìé óáëßäð manual ðïð gjournal(8) êáé geom(8).